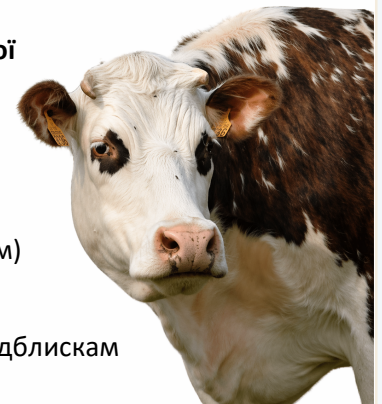

Завантаження та розвантаження великої рогатої худоби

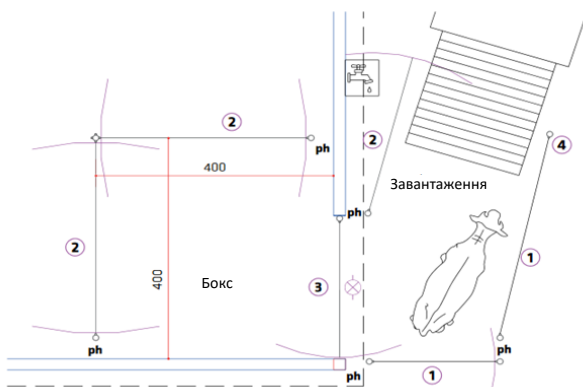

Підготовка до завантаження: «Що робити?»

- 1 Водій має перевірити чи він готовий до транспортування, використовуючи «Чек-лист водія для перевезення живих тварин: чи ви готові?». У разі будь-яких сумнівів або надзвичайної ситуації зверніться за консультацією до ветеринарного лікаря
- 2 Перевірте **кількість та придатність ВРХ** до завантаження (розмір, вага та придатність до транспортування). Для оцінки придатності використовуйте «Практичні рекомендації з оцінки придатності до транспортування дорослої ВРХ»
- 3 Підготуйте **план завантаження** з урахуванням кількості тварин, ваги, статі та наявності рогів. Статевозрілих тварин слід утримувати окремо та транспортувати в окремих відсіках
- 4 Відкрийте **бокові заслінки** вантажівки для вентиляції під час завантаження
- 5 Водій/супроводжуюча особа мають відрегулювати **пандус до підйомної платформи**. Уникайте щілин та зробіть нахил якомога меншим (максимально 36° або 20° для телят, максимальнo 50° або 26° для дорослої ВРХ)
- 6 За відсутності підйомної платформи організуйте **вигнутий або кутувий завантажувальний коридор** (суцільні стінки, висота для дорослих: 1,7 м) поблизу транспортного засобу
- 7 Розстеліть **солому в зоні завантаження** для запобігання ковзанню та відблискам
- 8 Перевірте коридор на наявність візуальних або фізичних **перешкод**
- 9 Завантаження має відбуватися **спокійно та плавно**

Готові до завантаження!

Усі тварини повинні мати змогу одночасно стояти або лежати. Залишайте приблизно 20 см над холкою тварини для оптимального повітрообміну

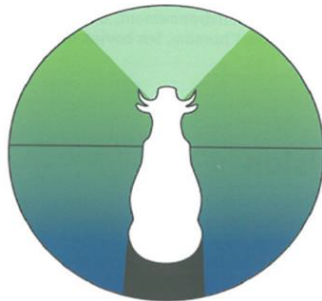
Норми площі

Категорії	Вага	Мінімальна площа/ на тварину (м ²)
Малі телята	50 кг	0,30–0,40 м ²
Телята середньої ваги	110 кг	0,40–0,70 м ²
Важкі телята	200 кг	0,70–0,95 м ²
ВРХ середньої ваги	325 кг	0,95–1,30 м ²
Важка ВРХ	550 кг	1,30–1,60 м ²
Дуже важка ВРХ	>700 кг	>1,60 м ²

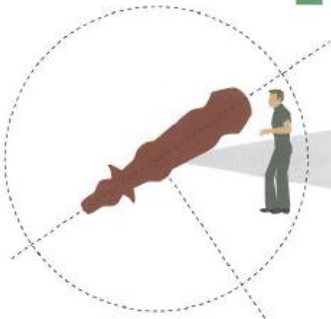
Завантаження

1. Дозвольте ВРХ завантажуватися зі **звичною швидкістю ходьби**
2. Переміщуйте ВРХ **групами** (5 дорослих тварин, 10–15 телят)
3. **Обмежте шум** для зменшення стресу
4. Краща практика — завантажувати **телят з індивідуальною допомогою**
5. Враховуйте особливості **зору** ВРХ: **стійте напівпозаду**, щоб тварини рухалися вперед

Бінокулярний зір Обмежений зір
Монокулярний зір Слепа зона

Що робити, якщо ВРХ зупинилися та відмовляються рухатися:

- Шум має бути обмежений. Уникайте крику; ВРХ дуже чутливі
- Дайте тваринам заспокоїтися та перевірте, чи вони придатні до транспортування
- Перевірте наявність перешкод, відблисків або інших чинників, що можуть лякати тварин, та усуньте їх. Якщо це неможливо – дайте тваринам час звикнути і пройти повз перешкоду. Усуньте проблему до наступного завантаження/розвантаження.
- Використовуйте пасивні методи для переміщення ВРХ (наприклад, спокійно спонукайте тварин обережним використанням дерев'яної або пластикової палиці)
- Стимулюйте тварину до руху свистом або голосом. Ніколи не бийте тварину!
- Наскільки можливо слід уникати використання електрошоків пристроїв та застосовувати лише для дорослої ВРХ, коли ніщо не перешкоджає їх руху вперед (не більше 1 секунди!). Застосовувати лише на зовнішній стороні задньої частини тулуба (крупу).

Розвантаження

1. У разі затримки з розвантаженням забезпечте належну вентиляцію в нерухомому транспортному засобі (відкрийте бокові заслінки, використовуйте примусову вентиляцію за наявності, паркуйте в тіні)
2. Використовуйте максимальну ширину **коридору** та належне освітлення для розвантаження при прибутті
3. **Розвантажуйте ВРХ партіями** відповідно до розміру загонів у місці прибуття
4. Якщо тварина **непридатна** по прибутті, обов'язково ізолюйте її та надайте першочергову допомогу
5. Використовуйте ті самі **пасивні методи** переміщення тварин, що описані в розділі «Завантаження»
6. Після розвантаження всіх тварин ретельно **очистіть та продезінфікуйте** транспортний засіб
7. Поверніть **рейсовий журнал** Компетентному органу (територіальному органу Держпродспоживслужби) та повідомте про будь-які проблеми. **Краща практика!** Використовуйте дані моніторингу та звіти про проблеми для покращення транспортування тварин у майбутньому